

Andreuccio da Perugia, een verhaal van boerenonbenul en boerenslimheid.

In april zou ik een korte spreekbeurt houden over mijn heel erg vroegere avonturen in Perugia. Is niet doorgegaan. Dank aan Corona! Ter compensatie dan toch maar een Perugia-gerelateerd verhaal.

Mijmerend in de zon, opgesloten door de corona quarantaine, had ik zo de tijd om na te denken over vroegere epidemie-uitbraken. Althans over de weerslag daarvan in de literatuur. Iedereen denkt natuurlijk aan la Peste van Camus. Even zo goed kun je denken aan de Decamerone van Boccaccio.

Florence werd in 1348 getroffen door een vreselijke pestepidemie met duizenden doden als gevolg. Een groepje welgestelde jongelui ging in quarantaine in een villa ergens buiten de stad, in Fiesole. Ze bleven daar 14 dagen en spraken af dat ze elk om de beurt een verhaal zouden vertellen. Dit is er een van.

Andreuccio, een eenvoudige paardenkoopman uit Perugia, vatte het moedige plan op om helemaal naar de grote stad te gaan, Napels, een aardig eindje ver weg en toen ook al berucht om zijn criminaliteit. Hij nam zijn zak met florijnen mee en kwam na een voorspoedige reis aan in de stad, nam zijn intrek in een herberg en besloot eerst maar eens op verkenning te gaan de stad in. Op naar de markt dus. Daar kwam hij in gesprek met nieuwsgierige stedelingen die hem uitvroegen naar zijn plannen, waar hij vandaan kwam, wat zijn afkomst was, wat zijn familie was, wat hij in Napels kwam doen en waar hij logeerde. Paarden kopen dus. Vol trots liet zelfs zijn zak met duiten zien. Zoals dat op een drukke italiaanse markt vaak gaat werden zijn woorden afgeluisterd door een oud vrouwtje, de huishoudster van de plaatselijke bordeelhoudster. Toen die het verslag van haar dienstster hoorde bedacht zij een listig plan. Zij liet Andreuccio onmiddellijk uitnodigen en ontving hem met alle denkbare uitingen van genegenheid.

Enigszins verbijsterd liet onze held dit alles over zich heen gaan. Het werd nog erger. De dame barstte in tranen uit, viel hem snikkend om de hals en onder dikke vreugdetranen vertelde zij hem met dank aan de op de markt opgedane informatie, hoe blij zij was dat ze in Andreuccio haar verloren broer terug had gevonden. " Oh mijn lieve broertje, wat heb ik je in al die jaren gemist. Zo erg dat onze ouders zo uit elkaar moesten gaan, de een in Napels, de ander helemaal in Perugia. Ik weet nog zo veel van onze jeugd samen. Wat ben ik blij dat wij elkaar weer hebben gevonden. Blijf, kom, eten en drinken om ons weerzien te vieren". En hij werd getracteerd op een overvloedig maal, natuurlijk met veel drank en smakelijke hapjes.

Andreuccio, in al zijn onnozelheid, geloofde enigszins verbijsterd haar verhaal. Zij wist zo veel details, het kon niet anders dan waar zijn. Hij bleef dus eten en vooral drinken.

Maar zo onnozel was hij niet dat op een gegeven moment toch maar weer eens terug naar zijn herberg wilde vertrekken. Daar kwam natuurlijk niets van in. Na zoveel eten en drinken was het toch verstandiger om te blijven logeren, zo vond zijn zus. Een logeerbed was snel gemaakt. Hij trok zijn kleren uit om naar bed te gaan, maar eerst moest de blaas even leeg. Een knechtje

wees hem de weg naar het toilethok, niet meer dan een plank met een gat boven het steegje aan de achterzijde van het huis. Maar owee, de plank schoot los en onze arme Andreuccio donderde naar beneden, boem in de steeg, in de poep. Een ongeluk??

Wat een paniek. Daar stond hij in zijn onderbroek, onder de poep. Hij probeerde bij de voordeur weer binnen te komen, maar die bleef uiteraard potdicht. Zijn kreten om hulp werden niet gehoord, alleen de burens in de straat, die dit soort situaties wel kenden, riepen: Hou je stil, donder op en ga naar huis, laat ons slapen.

Daar stond ie dan. Maar het geluk was met hem. Twee duistere figuren met grote breekijzers kwamen voorbij, zagen hem en realiseerden zich dat hij hen misschien in zijn deerlijke situatie van dienst zou kunnen zijn. "Maar hij stinkt zo, daar moeten we eerst iets aandoen. Weet je wat, we laten hem even zakken in die waterput daar". En zo geschiedde.

Ze lieten hem zakken, maar net op dat moment werden ze gestoord en gingen ervandoor. Gelukkig kon hij zichzelf omhoog hijsen en weer bij de anderen komen.

Toen werd ook het plan duidelijk: "We gaan naar de dom, de aartsbisschop is overleden en net bijgezet in een tombe, gekleed in dure kleren en met een kostbare ring aan zijn vingers. Jij kunt ons wel helpen. Klim in die tombe en haal die spullen voor ons op."

Andreuccio had daar niet echt zin in, maar wat moest hij. Het deksel werd gelicht, hij klom in de tombe en stak meteen de robijnen ring in zijn zak. Hebbes. Daarna gaf de mijter, de staf en de dure mantel van de aartsbisschop stuk voor stuk aan zijn maten, die steeds ongeduldiger werden. "Waar blijft die ring? Schiet eens een beetje op".

Andreuccio: "Ik zie geen ring, hij is er echt niet". Uiteindelijk gaven ze de strijd op, trokken de breekijzers weg en gooiden de tombe dicht. Daar zat hij dan. In het donker, met een dooie aartsbisschop opgesloten in een graftombe. Roepen, schreeuwen, bonken, het hielp allemaal niks. Hij probeerde het deksel met zijn hoofd en schouders omhoog te drukken. Geen succes. "Dat is dus mijn einde". Uitgeput zakte hij neer, boven op de aartsbisschop, ook bijna even bleek als zijn onvrijwillige gastheer.

Dat was het dan. Maar Napels zou Napels niet zijn. Hij hoorde toch weer mensen in de kerk, er kwam een tweede groepje binnen stommelen. Met duidelijke bedoelingen. "Hier ligt de aartsbisschop, open de tombe en pik de robijnen ring". En ja, de sarcophaag werd zowaar weer opengebroken, eindelijk licht en lucht. Er volgde een hevige discussie wie er in de tombe zou durven klimmen. "Doe jij maar.". "Nee, ik durf niet". "Jij dan!" "Nee, ik vind het doodeng". Uiteindelijk was er een die wel durfde. Een priester! "Wat een gezeur! Hij is toch dood!" Hij gooide zijn ene been over de rand, daarna het tweede. Andreuccio zag zijn kans schoon. Hij greep de onverlaat bij zijn eerwaarde kuit en hees zich omhoog. Pure paniek en doodsangst. Ze schoten alle kanten op. Andreuccio kon met zijn ring onbekommerd naar zijn herberg wandelen. Zijn kameraden hadden hem niet eens gemist. En zo keerde hij als een rijk man terug naar Perugia.

Groetend, Leo Geilenkirchen, 3 mei 2020.

